

Szoftverttechnikák önálló gyakorlat

5. Önálló feladat

Document-View architektúra

Ez az oktatási segédanyag a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem oktatója által kidolgozott szerzői mű. Kifejezett felhasználási engedély nélküli felhasználása szerzői jogi jogsértésnek minősül.

A gyakorlatot kidolgozta: Benedek Zoltán

Utolsó módosítás ideje: 2020.04.24

Tartalom

TARTALOM	2
BEVEZETÉS	3
FELADATOK ÁTTEKINTÉSE	4
FELADAT 1 - A KIINDULÁSI KÖRNYEZET MEGISMERÉSE	5
FELADAT 2 – MÉRÉSI ÉRTÉKEK REPREZENTÁLÁSA, SAJÁT DOKUMENTUM OSZTÁLY, ADATOK MENTÉSE ÉS BETÖLTÉSE	7
1. VEZESSEN BE EGY OSZTÁLYT A JELÉRTÉKEK REPREZENTÁLÁSÁRA	7
2. VEZESSEN BE EGY SAJÁT DOKUMENTUM OSZTÁLYT A DOKUMENTUMHOZ TARTOZÓ JELÉRTÉKEK TÁROLÁSÁRA.	7
3. GONDOSKODJON A DOKUMENTUM ÁLTAL TÁROLT ADATOK ELMENTÉSÉRŐL.....	7
4. BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET DOKUMENTUM FÁJLBÓL BETÖLTÉSÉRE	9
5. A BETÖLTÉST KÖVETŐEN ELLENŐRIZZE A BETÖLTÉS SIKERESSÉGÉT	10
FELADAT 3 – JELEK GRAFIKUS MEGJELENÍTÉSE, SAJÁT NÉZET OSZTÁLY	10
1. VEZESSEN BE EGY ÚJ NÉZET OSZTÁLYT UserControl FORMÁJÁBAN	10
2. RAJZOLJA KI A KOORDINÁTA TENGELYEKET	12
3. VALÓSÍTSA MEG A JELEK MEGJELENÍTÉSÉT.....	13
4. BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET A NÉZET NAGYÍTÁSRA ÉS KICSINYÍTÉSÉRE. EHHEZ HELYEZZEN EL EGY KISMÉRETŰ, + ÉS – SZÖVEGET TARTALMAZÓ NYOMÓGOMBOT A NÉZETEN.....	14
OPCIONÁLIS FELADAT – IMSC PONTOKÉRT	15
1. AZ IVIEW EGY INTERFÉSZ, EZÉRT A GetDocument/Update, Stb. KÓDJÁT NEM LEHET IMPLEMENTÁLNI BENNE. HELYETTE MINDEN NÉZETBEN „COPY-PASTE”-TEL DUPLIKÁLNI KELL A MEGFELELŐ KÓDOT. TUDNA-E ELEGÁNSABB MEGOLDÁST JAVASOLNI? (1 PONT).....	15
2. BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET A GRAFIKON GÖRGETÉSÉRE (1 PONT).....	15
3. BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET JELEK ÉLŐ GENERÁLÁSÁRA ÉS MEGJELENÍTÉSÉRE (3 PONT).....	16

Bevezetés

A feladat megértése szempontjából kulcsfontosságú a document-view architektúra részletekbe menő ismerete, pl. az előadásanyag alapján.

Kapcsolódó előadások:

- C# property, delegate, event alkalmazástechnikája
- Windows Forms alkalmazások fejlesztésének alapjai (Form, vezérlőelemek, eseménykezelés)
- Grafikus megjelenítés Windows Forms alkalmazásokban
- Document-View architektúra elméleti ismerete (09-10 Architektúrák előadás része) és alkalmazása egyszerű környezetben.
- UserControl és használata

Kapcsolódó laborgyakorlatok:

- „3. Felhasználói felület kialakítása” laborgyakorlat
- „6. Document-View architektúra” laborgyakorlat

Ezeket a laborgyakorlatot a hallgatók a gyakorlatvezető útmutatásával, a gyakorlatvezetővel közösen vezetett módon végzik/végezték el. A laborgyakorlathoz útmutató tartozik, mely részletekbe menően bemutatja az elméleti hátteret, valamint lépésenként ismerteti a megoldás elkészítését.

Az önálló gyakorlat célja:

- UML alapú tervezés és néhány tervezési minta alkalmazása
- A Document-View architektúra alkalmazása a gyakorlatban
- UserControl szerepének bemutatása Window Forms alkalmazásokban, Document-View architektúra esetén
- A grafikus megjelenítés elveinek gyakorlása Window Forms alkalmazásokban (Paint esemény, Invalidate, Graphics használata)

A feladat publikálásának és beadásának alapelvei megegyeznek az előző feladatával, pár kiemelt követelmény:

- A feladathoz tartozó GitHub Classroom hivatkozás: <https://classroom.github.com/a/MRSF98kD>

A munkamenet megegyezik az előző házi feladatával: a fenti hivatkozással mindenkinek születik egy privát repója, abban kell dolgozni és a határidőig a feladatot beadni.

- Az elindulással **ne várd meg a határidő közeledtét**, legalább a saját repó létrehozásáig juss el mielőbb. Így ha bármi elakadás lenne, még időben tudunk segíteni.
- A repository gyökérmappájában található **neptun.txt** fájlba írd bele a Neptun kódod, csupa nagybetűvel.

- A beadott megoldások mellé külön indoklást, illetve leírást nem várunk el, ugyanakkor az elfogadás feltétele, hogy a beadott kódban a „Feladat 3 – Jelek grafikus megjelenítése, saját nézet osztály” fejezet feladatainak a megoldását **kommentekkel kell ellátni. A többi fejezet feladatainak megoldását NEM kell kommentezni.**
- A munka során a kiindulási repóban levő solutionben/projektben kell dolgozni, új projektet/solutiont ne hozz létre.
- A megoldást a tanszéki portálra **nem** kell feltölteni, de az eredményt itt fogjuk meghirdetni a kapcsolódó számonkérés alatt.
- Amikor a házi feladatod beadottnak tekinted, célszerű ellenőrizni a GitHub webes felületén a repository-ban a fájlokra való rápillantással, hogy valóban minden változtatást push-oltál-e.

Feladatok áttekintése

Feladatkiíráshoz tartozó melléklet

Egy Visual Studio solution, mely a feladat kiindulásául szolgál.

Feladatleírás

- Egy olyan vastagkliens (Windows Forms) alkalmazást kell elkészíteni, amely képes fájlban időbélyeggel tárolt mérési értékek grafikus megjelenítésére. Az alkalmazásnak a Document-View architektúrát kell követnie.
- Egyszerre több dokumentum is meg lehet nyitva, illetve egy dokumentumnak több nézete is lehet. A főablak egy TabControl-t tartalmaz, melyen minden nézet egy külön tabfülön jelenik meg.
- Egy dokumentum létrehozásakor/megnyitásakor egy nézet (tabfül) jön létre hozzá, de utólag a Window/New View menüelem kiválasztásával új nézet/tabfül is létrehozható. Egy dokumentumhoz azért van értelme több nézetet megjeleníteni, mert az egyes nézetek eltérő nagyításban képesek az adott dokumentum jeleit megjeleníteni.
- A jelek kirajzolása mellett jelenítse meg a koordináta tengelyeket is.

Írányelvek

- A megvalósítás során használjon beszédes változóneveket, pl. pixelPerSec.
- Amennyiben a programozási feladatok megvalósítása során „inconsistent visibility”-re vagy „inconsistent accessibility”-re panaszkodó fordítási hibaüzenetekkel találkozunk, ellenőrizzük, hogy valamennyi típusunk (osztályunk, interfészünk) láthatósága publikus-e, a class/interface kulcsszó előtt adjuk meg a public módosítót. Pl.:

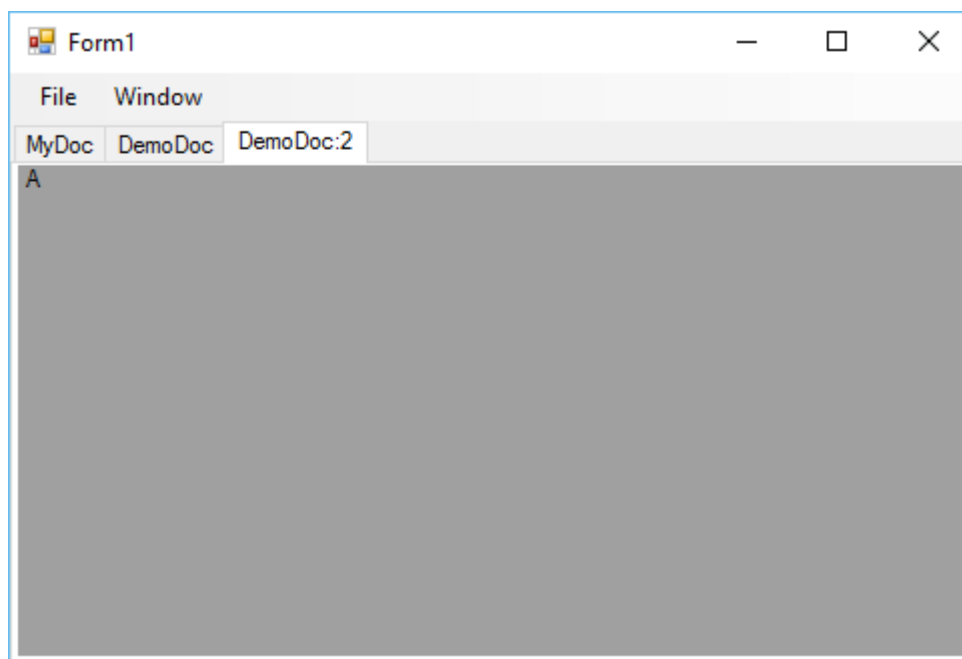
```
public class MyClass  
{ ... }
```

Feladat 1 - A kiindulási környezet megismerése

Töltsük le a tárgy honlapjáról a kiindulási keretet. Ez egy Visual Studio solution, amely egy Document-View keretet tartalmaz. Futtatva teszteljük a kiindulási alkalmazást:

- A File/New menü egy új dokumentumot hoz létre. Első lépésben bekéri a dokumentum nevét, majd létrehozza a dokumentumot és a nézetet a hozzá tartozó tabfüllet.
- A File/Open és File/Save menüelemekhez lényegi implementáció egyelőre nem tartozik.
- A File/Close bezárja az aktuális dokumentumot/tabfület.
- A Window/New View egy új nézetet/tabfület hoz létre az aktuális dokumentumhoz. Amennyiben egy dokumentumhoz több nézet is tartozik, a 2. nézettel kezdve a tabfülön a nézet sorszáma is megjelenik.

A főablakunk a következőképpen néz ki, ha két dokumentumot hoztunk létre, és a másodikhoz két nézetet:

A megjegyzésekkel ellátott forráskódot nézve ismerkedjünk meg a keret architektúrájával, működésével.

A fontosabb osztályok a következők:

- **MainForm osztály:** Az alkalmazás főablaka. Egy TabControl-t tartalmaz, ahol megjelennek az egyes dokumentumok nézetei. Kezeli a MenuStrip eseményeit, a többségük kezelőfüggvényében egyszerűen továbbhív az App osztályba (vagyis a logika nem a form osztályban van megírva).
- **App osztály:** Az alkalmazást reprezentálja. Egy példányt kell létrehozni belőle az Initialize hívásával, ez lesz az alkalmazásunk „root” objektuma. Ez bármely

osztály számára hozzáférhető az `App.Instance` statikus property-n keresztül (erre több példát is látunk a főablak menü eseménykezelőiben). Tárolja a dokumentumok listáját. Legfontosabb tagjai a következők:

- `documents`: Valamennyi megnyitott dokumentumot tartalmazó lista.
- `activeView`: Az aktív nézetet adja vissza. Ezt az aktív tabpage határozza meg. Tabváltáskor mindig frissítésre kerül. A `TabPage`-ek a `Tag` property-jükben tárolják azt a nézet objektumot, amit megjelenítenek.
- `ActiveDocument`: Az aktív dokumentumot adja vissza. Az aktív tabpage meghatározza, melyik az aktív view, a view pedig tárolja a dokumentumot, amihez tartozik.
- `NewDocument`: Létrehoz egy új dokumentumot, a hozzá tartozó nézettel. Alaposan tanulmányozzuk át az implementációt, az általa hívott függvényeket is beleértve!
- `CreateViewForActiveDocument`: Egy új nézetet hoz létre az aktív dokumentumhoz. A `Window/New View` menüelem kiválasztásának hatására hívódik meg.
- `CloseActiveView`: Bezárja az aktív nézetet.
- **Document osztály**: Az egyes dokumentum típusok őssztálya. Bár esetünkben csak egy dokumentum típus létezik, a későbbi bővíthetőség miatt célszerű külön választani. Tartalmazza a nézetek listáját, melyek a dokumentumot megjelenítik. Az `UpdateAllViews` művelete valamennyi nézetet értesít, hogy frissítsék magukat. A `LoadDocument` és `SaveDocument` üres virtuális függvények, melyek a dokumentum betöltésekor és mentésekor kerülnek meghívásra. A `Document` leszármazott osztályunkban kell felüldefiniálni és értelemszerűen megvalósítani őket.
- **IView**: Az egyes nézetek közös interfésze. Azért nem osztály, mert a nézetek tipikusan a `UserControl`-ból származnak le, és egy osztálynak nem lehet több őssztálya .NET környezetben.
- **DemoView**: Egy demo nézet implementáció nézetre. Mintaként szolgálhat saját nézet létrehozásához. A `UserControl` osztályból származik, és implementálja az `IView` interfészt.

Az osztályok közötti kapcsolatok jobb megértését segíti a solutionben található `ClassDiagram1.cd` UML osztálydiagram.

Feladat 2 – Mérési értékek reprezentálása, saját dokumentum osztály, adatok mentése és betöltése

1. Vezessen be egy osztályt a jelértékek reprezentálására

Legyen az osztály neve `SignalValue`, és egy `Value` (`double`) mezőben tárolja a mért értéket, az időbélyeget pedig egy `TimeStamp` (`DateTime`) mezőben. Mivel ezeket nem akarjuk a kezdeti inicializálás után megváltoztatni, definiáljuk őket csak olvashatónak (`readonly` kulcsszó).

Az osztálynak legyen olyan kétparaméteres konstruktora, mely paraméterben megkapja jelértéket és az időbélyeget, és ez alapján inicializálja a tagváltozókat.

Írjuk felül az `Object`-ből örökölt `ToString` műveletet, hogy formázottan jelenítse meg az objektum tagváltozóit. Segítség:

```
public override string ToString()
{
    return string.Format("Value: {0}, TimeStamp: {1}", Value, TimeStamp);
}
```

A formázás során sztring iterpoláció is használható (de ez nem elvárás).

2. Vezessen be egy saját dokumentum osztályt a dokumentumhoz tartozó jelértékek tárolására.

Legyen az osztály neve `SignalDocument`, származzon a `Document` osztályból, és egy `signals` nevű `List<SignalValue>` típusú tagban tárolja a jeleket.

Megjegyzés: az ős `Document` nem rendelkezik default konstruktossal, ezért kell írjunk a leszármazottunkban megfelelő konstruktort:

```
public SignalDocument(string name)
    : base(name)
{
    signals.AddRange(testValues);
}
```

Módosítsuk az `App.NewDocument` függvényt, hogy a leszármazott `SignalDocument`-et példányosítsa.

3. Gondoskodjon a dokumentum által tárolt adatok elmentéséről

A tesztelést segítő inicializálja a `SignalDocument`-ben tárolt jelérték listát úgy, hogy mindig legyen benne néhány elem. Célszerű ezeket egy külön tagváltozóban felvenni. Az alábbi kód arra is példát mutat, hogyan lehet C# nyelven a tömb elemeit az inicializálás során egyszerűen megadni (a megvalósítás során ne az alábbi példában szereplő értékeket használja):

```
class SignalDocument : Document
{
    ...

    private List<SignalValue> signals = new List<SignalValue>();

    private SignalValue[] testValues = new SignalValue[]
    {
        new SignalValue(10, new DateTime(2017, 1, 1, 0, 0, 0, 111)),
        new SignalValue(20, new DateTime(2017, 1, 1, 0, 0, 1, 876)),
    }
```

```

        new SignalValue(30, new DateTime(2017, 1, 1, 0, 0, 2, 300)),
        new SignalValue(10, new DateTime(2017, 1, 1, 0, 0, 3, 232)),
        new SignalValue(-10, new DateTime(2017, 1, 1, 0, 0, 5, 885)),
        new SignalValue(-19, new DateTime(2017, 1, 1, 0, 0, 6, 125))
    };

    public SignalDocument(string name)
        : base(name)
    {
        // Kezdetben dolgozzunk úgy, hogy a signals
        // jelérték listát a testValues alapján inicializáljuk.
        signals.AddRange(testValues);
    }
    ...
}

```

Következő lépésben írja meg az `App.SaveActiveDocument` függvényt a forráskódban található megjegyzéseknek megfelelően. A `SaveFileDialog` használatára az MSDN Library-ben talál példát (célszerű pl. a Google-ben rákérdezni). Az MSDN-ben ismertetett példa megtévesztő lehet, mert a dialógus meg is nyitja a fájlt. Esetünkben erre semmi szükség, csak egy fájl útvonalat szeretnénk szerezni, hiszen a fájl megnyitása a dokumentum osztályunk feladata.

Segítség a megoldáshoz:

```

/// <summary>
/// Elmenti az aktív dokumentum tartalmát. Nincs implementálva.
/// </summary>
public void SaveActiveDocument()
{
    if (ActiveDocument == null)
        return;

    // Útvonal bekérése a felhasználótól a SaveFileDialog segítségével.
    // http://msdn.microsoft.com/en-us/library/system.windows.forms.savefiledialog.aspx
    // ...
    SaveFileDialog saveFileDialog = new SaveFileDialog();
    // Megjelenítés előtt paramlíterezzük fel a dialógus ablakot
    saveFileDialog.Filter = "txt files (*.txt)|*.txt|All files (*.*)|*.*";
    saveFileDialog.FilterIndex = 0;
    saveFileDialog.RestoreDirectory = true;

    // Modálisan megjelenítjük a dialógusablakot.
    // Ha a felhasználó nem az OK gommbal zárta be az ablakot,
    // nem csinálunk semmit (visszatérünk)
    if (saveFileDialog.ShowDialog() != DialogResult.OK)
        return;

    // A dokumentum adatainak elmentése.
    // A saveFileDialog.FileName tartalmazza a teljes útvonalat.
    ActiveDocument.SaveDocument(saveFileDialog.FileName);
}

```

A következő lépésben definiálja felül a `SignalDocument` osztályban az örökölt `SaveDocument` függvényt, melyben írja ki a tárolt jelértékeket, időbélyeggel együtt. A mentés során arra törekszünk, hogy tömör, mégis olvasható formátumot kapjunk. Ennek megfelelően az XML és a bináris formátum nem javasolt. Kövessük a következő szöveges formátumot:


```

10    2008-12-31T23:00:00.1110000Z
20    2008-12-31T23:00:01.8760000Z
30    2008-12-31T23:00:02.3000000Z
10    2008-12-31T23:00:03.2320000Z

```

Az első oszlopban a jelértékek, a másodikban az időpont található, az oszlopok tabulátor karakterrel szeparáltak ('\\t'). Az időpont legyen UTC idő, hogy ha a fájlt más időzónában töltik be, akkor is a helyes helyi időt mutassa. Az megfelelő string konverzió a következő:

```
string dt = myDateTime.ToUniversalTime().ToString("o");
```

Szöveges adatok fájlba írására a `StreamWriter` osztályt használjuk. Figyelem: megoldásunkban garantáljuk, hogy kivétel esetén is lezáródjon a fájlunk: használjunk `try-finally` blokkot, vagy alkalmazzunk `using` blokkot:

```
using (StreamWriter sw = new StreamWriter(filePath))
{
}

```

Az alkalmazást futtatva tesztelje a mentés funkciót. Ennek során ellenőrizze, hogy a fájlban valóban az elvárásoknak megfelelő formátumban kerülnek-e kiírásra az adatok. Ehhez indítsuk el az alkalmazást, hozzunk létre egy új dokumentumot, majd a `File/Save` menü kiválasztásával mentjük el.

4. Biztosítson lehetőséget dokumentum fájlból betöltésére

Írja meg az `App.OpenDocument` függvényt a benne szereplő megjegyzéseknek megfelelően, kövesse az ott megadott lépéseket.

A következő lépésben definiálja felül a `SignalDocument` osztályban az örökölt `LoadDocument` függvényt, melyben tölts fel a tárolt jelérték listát a fájl tartalma alapján. Szöveges adatok fájlból beolvasására a `StreamReader` osztályt használjuk, a mentéshez hasonlóan `try/finally` vagy `using` blokkban. Segítségképpen:

- Amennyiben van egy `sr` nevű `StreamReader` objektumunk, a fájl soronkénti beolvasása a következőképpen lehetséges:

```
while ((line = sr.ReadLine()) != null)
{
    // A line változóban benne van az aktuális sor
    ...
}

```

- Az üres, vagy csak whitespace karaktereket tartalmazó sorokat át kell ugrani. A `string.Trim` használható a whitespace karakterek kiszűrésére, pl.:

```
s = s.Trim();
```

- Az oszlopok tab karakterrel szeparáltak. Egy string adott karakter szerinti vágására kényelmesen használható a `string` osztály `Split` művelete, pl.:

```
string[] columns = line.Split('\\t');
```

- Stringből `double`-t, illetve `DateTime` objektumot a `<típusnév>.Parse(str)` függvénnyel lehet pl. kinyerni:

```
double d = double.Parse(strValue);
```

```
...
DateTime dt = DateTime.Parse(strValue);
```

- A fájlban UTC időbélyegek szerepelnek, ezt a dokumentum osztályban tárolás előtt konvertáljuk lokális időre:

```
DateTime localDt = utcDt.ToLocalTime();
```

- Miután beolvastuk az adott sort, hozzunk létre egy új `SignalValue` objektumot a beolvasott értékekkel inicializálva, és vegyük fel a `signals` listába.

Megjegyzés: a `LoadDocument` függvény elején a `signals` feltöltése előtt töröljük ki a `Clear` művelettel a benne levő elemeket. Enélkül ugyanis a konstruktorban hozzáadott teszt jelértékek benne maradnának.

5. A betöltést követően ellenőrizze a betöltés sikerességét

Mivel grafikus megjelenítéssel még nem rendelkezik az alkalmazás, más megoldást kell választani. Nyomkövetésre, diagnosztikára a `System.Diagnostics` névtér osztályai használhatók. A `Trace` osztály „Debug” build esetén a `Write/WriteLine` utasítással kiírt adatokat trace-eli, ami alapértelmezésben azt jelenti, hogy megjeleníti a Visual Studio Output ablakában. Írjunk egy `TraceValues` segédfüggvényt a `SignalDocument` osztályba, ami trace-eli a tárolt jeleket:

```
void TraceValues()
{
    foreach (SignalValue signal in signals)
        Trace.WriteLine(signal.ToString());
}
```

Hívjuk meg a `TraceValues`-t a betöltő függvényünk (`LoadDocument`) végén, és ellenőrizzük a működést: az F5 billentyű lenyomásával debug módban indítsuk el az alkalmazást, a `File/Open` kiválasztásával töltsünk be egy korábban elmentett fájlt. A művelet végén ellenőrizzük, hogy a Visual Studio Output ablakában (View/Output menüvel jeleníthető meg) kiíródnak-e a fájlból betöltött jelek adatai.

Feladat 3 – Jelek grafikus megjelenítése, saját nézet osztály

Lényeges: ezen főfejezet feladatainak megoldását kommentekkel kell ellátni!

1. Vezessen be egy új nézet osztályt UserControl formájában

A nézetet `UserControl`-ként valósítjuk meg. A téma elméleti háttere az előadásanyagban megtalálható. Következzen pár fontosabb gondolat ismétlésképpen. A `UserControl` alapú megközelítéssel olyan saját vezérlőt készíthetünk, melyek az űrlapokhoz (`Form`) hasonlóan más vezérlőket tartalmazhatnak. Számos pontban nagyon hasonlítanak az űrlapokhoz, pl.:

- Két forrásfájl tartozik hozzájuk. Egy, amiben mi dolgozunk, és egy `designer.cs` végződésű, melybe a Visual Studio generál kódot. Megjegyzés: a fejlesztők számára dedikált forrásfájlt többféleképpen lehet megnyitni:
  - A *Solution Explorer* összevontan jeleníti meg a forrásfájlokat: ezen jobb gombbal kattintva a *View Code* elemet válasszuk a menüben.

- Amennyiben duplakattal megnyitottuk a UserControlt szerkesztésre, a szerkesztőfelületen jobb gombbal kattintva válasszuk a *View Code* menüt.
- F7 billentyű használatával.
- Amikor saját űrlapot készítünk, a beépített Form osztályból kell egy saját osztályt leszármaztatni. Saját UserControl esetében a beépített UserControl osztályból kell származtatni. Ezt ritkán szoktuk manuálisan megtenni, általában a Visual Studio-ra bízunk (pl. *Project/Add UserControl* menü).
- Hasonlóan a Solution Explorerben duplán kattintva rajtuk tudjuk megnyitni a felületüket szerkesztésre, a Toolbox-ból tudunk más vezérlőket elhelyezni a felületükön, melyekből a UserControl osztályunkban tagváltozók lesznek.
- Hasonló módon tudunk eseménykezelőket készíteni (magához a UserControl-hoz, vagy a rajta levő vezérlőkhöz).
- Ugyanúgy tudunk felületére rajzolni. Vagy a Paint eseményhez rendelünk eseménykezelőt, vagy felüldefiniáljuk az OnPaint virtuális függvényt.

Abban természetesen különbözik az űrlapoktól, hogy míg az űrlapok, mint önálló ablakok a Show vagy ShowDialog műveletekkel megjeleníthetők, a UserControl-ok vezérlők, melyeket űrlapokon vagy más vezérlőkön kell elhelyezni.

Visszetérve a feladatra a megvalósítás főbb lépései a következők:

- Az új nézet tehát egy UserControl legyen. Saját UserControl-t felvenni pl. a *Project/Add UserControl* menüvel lehet. Legyen a neve GraphicsSignalView (jelezve, hogy ez egy grafikus nézet, és nem karakteresen jeleníti meg a jeleket).
- Bővítse az osztályt a DemoView mintájára (többek között implementálja az IView interfészt). A DemoView a dokumentumra ős Document típusként hivatkozik, lásd `Document document;` tagváltozó. A GraphicsSignalView-ban célszerű a specifikusabb, SignalDocument típusúnak definiálni a tagváltozót!
- Módosítsa az `App.createView()`-t, hogy DemoView helyett GraphicsSignalView-t hozzon létre. Hogy ez működhessen, a GraphicsSignalView-ba fel kell vennie egy konstruktort a következőnek megfelelően (hagyjuk meg a default konstruktort is):

```
public GraphicsSignalView(SignalDocument document)
{
    InitializeComponent();
    this.document = document;
}
```

Az `App.CreateView` módosításának van még egy trükkje. Mivel a doc referenciánk típusa Document, a GraphicsSignalView meg a

leszármazottját várja, a konstruktor hívásakor explicit le kell castoljuk `SignalDocument`-re:

```
GraphicsSignalView view = new GraphicsSignalView((SignalDocument)doc);
```

2. Rajzolja ki a koordináta tengelyeket

Legyen az alapelvünk a következő:

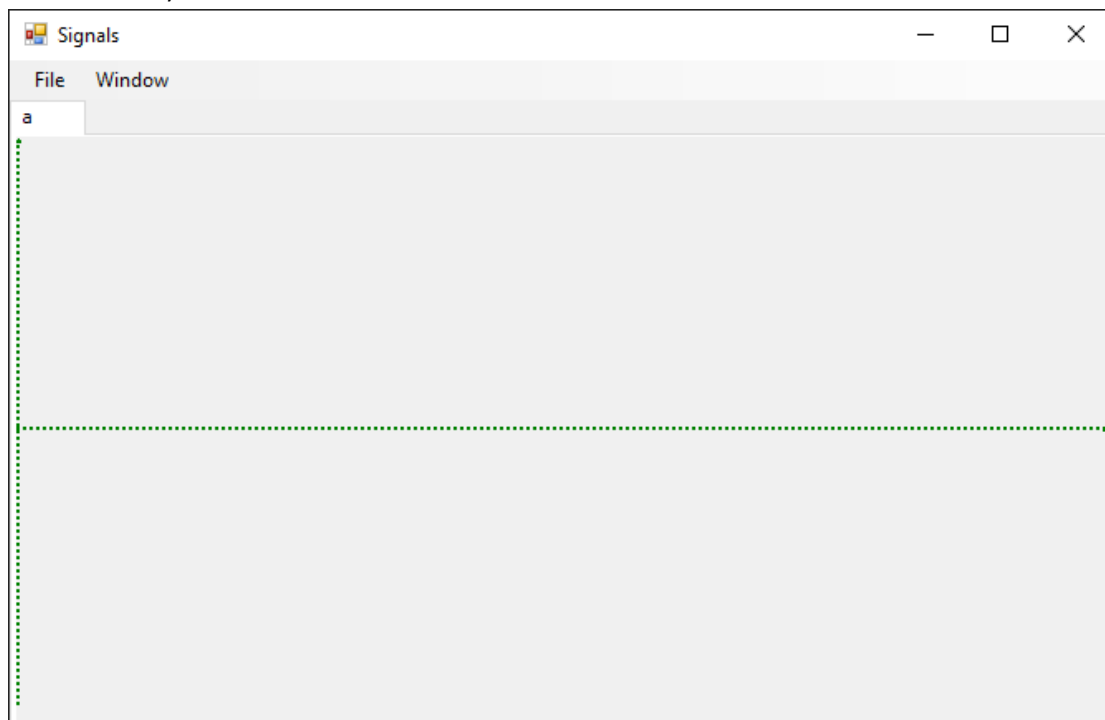
- A rajzolófelületünk (vagyis a `GraphicsSignalView` `UserControl`) kliens területének szélességét a `ClientSize.Width`, a magasságát a `ClientSize.Height` lekérdezésével kaphatjuk meg. Vonalat rajzolni a `Graphics` osztály `DrawLine` műveletével lehet.
- Az Y tengelyt a nulla y pixelpozícióba rajzoljuk.
- Az X tengelyt mindig a rajzolófelületünk közepére igazítva rajzoljuk, akárhogy méretezi is a felhasználó az ablakot (segítségképpen: a teljes aktuális magasságot a `ClientSize.Height` adja meg számunkra).
- **A koordináta tengelyek színe legyen zöld, és legyenek 2 pixel vastagok. A tengelyeket pontozott vonallal rajzoljuk, és a végükön legyen egy kisméretű nyíl.**

Erre a beépített `Pen` támogatást nyújt:

```
Pen pen = new Pen(Color.Green, 2);
pen.DashStyle = DashStyle.Dot;
pen.EndCap = LineCap.ArrowAnchor;
```

A függőleges tengelyt nem a 0, hanem az 1 koordinátába érdemes rajzolni (különben csak 1 pixel vastagnak fog látszódni).

A munkánk eredményeképpen valami hasonlót kell lássunk futás közben (persze csak ha megnyitunk egy létező vagy létrehozunk egy új dokumentumot, máskülönben nincs is nézetünk!):

3. Valósítsa meg a jelek megjelenítését

Az `GraphicsSignalView`-ban az `OnPaint`-t `override`-olva valósítsa meg a jelek kirajzolását. Először `3*3` pixeles „pontokat” rajzoljon (pl. `Graphics.FillRectangle`-lel), majd a pontokat kösse össze vonalakkal (`Graphics.DrawLine`).

A megvalósításban segíthet a következő:

- Az `OnPaint` művelet a megjelenítés során el kell érje a `SignalDocument`-ben tárolt `SignalValue` objektumokat. Ehhez a `SignalDocument` osztályban vezessünk be egy publikus property-t (a `SignalDocument`-ben a `signals` tag privát, és ez maradjon is így):

```
public IReadOnlyList<SignalValue> Signals
{
    get { return signals; }
}
```

Figyeljük meg, hogy az objektumokat nem `List<SignalValue>`-ként, hanem `IReadOnlyList<SignalValue>` formában adjuk vissza: így a hívó nem tudja módosítani az eredeti listát, nem tudja véletlenül se elrontani a tartalmát.

- Két `DateTime` érték különbsége egy `TimeSpan` típusú objektumot eredményez.
- Egy `DateTime` objektum a `Ticks` property-jében adja vissza legjobb felbontással az általa tárolt időértéket (1 tick = 100 nsec felbontás).
- A rajzolófelületünk (vagyis a `GraphicsSignalView` `UserControl`) nulla x koordinátájában jelenítsük meg a listánkban levő első jelet.
- A megjelenítés során semmiféle követelmény nincs arra vonatkozóan, hogy a jeleket olyan skálátényezőkkel jelenítsük meg, hogy pont kiferjenek a rajzolás során. Helyette a view osztályunkban vezessünk be és használjunk olyan `pixelPerSec` és `pixelPerValue` skálátényezőket, melyek érzésre, vagy pár próbálkozás után úgy jelenítsék meg a jeleket, hogy a nézetbe beférjenek, de ne legyen a rajz túl kicsi.

Amennyiben a rajzunk „nem akar” megjelenni, tegyünk töréspontot az `OnPaint` műveletbe, és a kódunkat lépésenként végrehajva a változók értékét tooltipben vagy a Watch ablakban megjelenítve nyomozzuk, hol csúszik félre a számításunk.

Ha jól dolgoztunk, a következőhöz hasonló kimenetet kapunk:

4. Biztosítson lehetőséget a nézet nagyításra és kicsinyítésére. Ehhez helyezzen el egy kisméretű, + és – szöveget tartalmazó nyomógombot a nézetben.

Lépések:

- Nyissa meg a `GraphicsSignalView UserControl`-t szerkesztésre.
- A Toolbox-ról drag&drop-pal helyezzen el rajta két gombot (`Button`).
- Nevezze el a gombokat megfelelően és állítsa be a szövegüket (`Text` property)
- Rendeljen eseménykezelőt a gombok `Click` eseményéhez (ehhez csak duplán kell a gombokon kattintani a szerkesztőben).
- Vezessen be a view-ban egy `double` típusú skálatényezőt, melynek kezdőértéke legyen 1. Nagyításkor ezt növelje (pl. 1,2-szeresére), kicsinyítéskor csökkentse (pl. ossza 1,2-vel). Az `OnPaint` műveletében, mikor az y és x pixelkoordinátákat számolja, az végső eredmény számításakor a koordinátákat szorozza be az aktuális skálatényezővel. A skálatényező változtatása után ne felejtse el meghívni az `Invalidate` műveletet!

A következőhöz hasonló kimenetet a cél (némi nagyítást követően):

Az alkalmazást futtata a Window menüből ugyanahhoz a dokumenthoz hozzunk létre egy új nézetet, és a nagyítás/kicsinyítés gombokat használva, valamint a nézetek között váltogatva ellenőrizzük, hogy a nézetek ugyanazokat az adatokat jelenítik meg, de eltérő nagyításban.

Optionális feladat – IMsc pontokért

Az egyes feladatok egymástól függetlenül is megoldhatók!

- 1. Az IView egy interfész, ezért a GetDocument/Update, stb. kódját nem lehet implementálni benne. Helyette minden nézetben „copy-paste”-tel duplikálni kell a megfelelő kódot. Tudna-e elegánsabb megoldást javasolni? (1 pont)**

Ötlet: Egy `ViewBase` nevű osztályt kell írni, mely a `UserControl`-ból származik és implementálja az `IView` interfészt. A nézeteinket a `UserControl` helyett a `ViewBase` osztályból kell származtatni.

Alakítsa át a megoldást ennek megfelelően.

- 2. Biztosítson lehetőséget a grafikon görgetésére (1 pont)**

A megvalósításban használhatunk egyedi scrollbar-t is, de ennél egyszerűbb a `UserControl` autoscroll támogatását felhasználni. Ehhez először engedélyezzük az `AutoScroll`-t a properties ablakban a nézethez tartozó `UserControl`-ra. Ezt követően meg kell adni a rajzolófelület nagyságát, aminél ha kisebb a `UserControl`-unk mérete, akkor automatikusan megjelenik a megfelelő scrollbar:

```
this.AutoScrollMinSize = new Size(widthInPixels, heightInPixels);
```

Ezt követően a kirajzolás során a rajzot az aktuális scroll pozíciónak megfelelően el kell tolni. Erre a legegyszerűbb megoldás, ha egy, a scroll pozíciónak megfelelő eltolást

eredményező transzformációs mátrixot állítunk be a `Graphics` objektumra a kirajzolás előtt:

```
Matrix transform = new Matrix(1, 0, 0, 1, AutoScrollPosition.X,  
    AutoScrollPosition.Y);  
g.Transform = transform;  
  
... rajzolás ...
```

A megközelítés előnye a viszonylagos egyszerűsége. Hátránya, hogy ha nagyon sok jelünk van, de annak csak egy kis szelete látható egy adott pillanatban, attól még a `Paint` függvényünkben a nem látható jeleket is kirajzoljuk. Egy optimalizált megoldásban csak a látható tartományt célszerű megjeleníteni.

3. Biztosítson lehetőséget jelek élő generálására és megjelenítésére (3 pont)

Az átalakítást olyan módon kell végrehajtani, hogy a korábbi feladatok megoldása működőképes maradjon (az alapértelmezett, nem élő módban).

Vezessen be egy `Data` menüelem alatti „Change To Live Data Source Mode” menüelemet. Amikor a felhasználó erre kattint, indítson egy szálat, mely véletlenszerű jelértékeket generál (azt szimulálva, hogy valamilyen adatforrásból, pl. soros port, hálózat, stb. adatok érkeznek) a következőknek megfelelően:

- A „Change To Live Data Source Mode” az aktuális dokumentumra vonatkozik. Vagyis minden dokumentum egymástól függetlenül élő adatforrás módba kapcsolható. Ennek megfelelően a jelek generálását dokumentum szinten célszerű megvalósítani (dokumentumonként külön szál).
- Másodpercenként nagyságrendileg 4 jelérték érkezzen véletlen időközönként (pl. szál altatása véletlen időközre, 500 ms max értékkel), melyek időbélyege legyen az aktuális idő (`DateTime.Now`).
- A generált értékek kerüljenek bele az aktuális dokumentum jelérték halmazába (fűzze a végére).
- A megjelenítés során **nem** kell azzal foglalkoznia, hogy a nézet automatikusan úgy nagyítsa/kicsinyítse/görgeesse a felületet, hogy az érkező adatok láthatóak legyenek. Vagyis semmiféle automatizmust nem kell megvalósítania, ha az érkező adatok a megjelenítési tartományon kívül esnek: a felhasználó feladata, hogy úgy nagyítsa/kicsinyítse/görgeesse a felületet, hogy azok láthatók legyenek.
- A megjelenítés során **nem** kell optimalizációval foglalkoznia. Vagyis nem kell gondoskodni arról, hogy mindig csak az újonnan érkező adatok kerüljenek kirajzolásra, vagy, hogy ne villogjon a felület az újrarajzolás során.

Tippek a megvalósításhoz:

- Egy élő adatforrás módban levő dokumentum esetén nem elvárás, hogy ha új érték születik, a dokumentum nézetei azt mielőbb megjelenítsék. Vagyis teljesen elfogadható - sőt, célszerű - megoldás, ha egy élő módban levő dokumentum nézetei másodpercenként néhányszor (pl. ötször) ellenőrzik, érkezett-e új adat, és szükség esetén frissítik magukat (pull modell). Azt, hogy érkezett-e új adat, egy nézet pl. úgy tudja eldönteni, ha eltárolja az utoljára megjelenített jelek számát, és összehasonlítja az aktuális jelszámmal.